

corretja, corriola, darrera, Ferreries, escorredor, soterrani, etc. El signe **F o rr** no figura en el quadre de consonants de la pàg. 45.

En les etimologies i en la manera de donar les formes del llatí vulgar o del romànic primitiu corresponents a les catalanes, el Dr. Guiter demostra una formació extensa i domini de la tècnica. Només trobem algunes etimologies errades : *empelt* < *αμπελος* (pàg. 32), *ollot* < àrab *EWLED* (pàg. 81), *en dazú* < *IN DE DEORSUM* (pàg. 277) en lloc de *IN IEIUNU*, i *ouumont* [sic] < *AD UNU MONTE* (pàg. 279) en lloc de *AD ILLU MUNDU*.

En la pàg. 128 es nota una confusió del cast. *arrabal*, procedent de l'àrab *RABAD*, amb el menorquí *rafal* que ve de l'àrab *RAHAL*. És difícil d'admetre que sigui aràbic l'origen del mot *freginal*, citat en la mateixa pàgina com a arabisme.

En el capítol dedicat a la morfologia verbal, a la part baixa de les pàgines 259-274, l'autor explica una «Note relative à la représentation des temps et aspects verbaux par des nombres complexes», que sembla que deu ésser el *dernier cri* de la lingüística psicològica convertida en matemàtica, amb abscises, ordenades, fórmules algebraiques i equacions, que surt dels límits de l'estudi dialectològic per a teoritzar damunt qüestions de gramàtica general. A la part alta de les mateixes pàgines continua i acaba l'exposició del verb menorquí amb un capítol sobre «Evolution du verbe : emploi des formes», classificant aquestes en quatre *aspects* («aspect du présent», «a. du passé», «a. du futur», «aspects successifs») i cadascun dels tres primers *aspects* subdividit en tres *repères* («repère actuel», «repère passé», «repère futur»). En els paradigmes de l'*aspect du présent* i de l'*aspect du passé* (pàgs. 270-271) es posen com a menorquines quatre formes verbals compostes que no existeixen ni han existit en la nostra llengua : **nant di, nà di; nant øvø dit, nà øvø dit** 'anar dir, anar dir; anar haver dit, anar haver dit'. Semblen haver estat creades per una obsessió sistematitzadora. Cal considerar-les suprimides si no volem que el lector es formi una idea falsa de la morfologia i sintaxi verbal catalana.

Les tres pàgines d'Errata que clouen el llibre subsanen molts dels lapsus comesos en el text, sobretot de transcripcions fonètiques equivocades. Val a dir, però, que no sempre és així, ans prou sovint es donen com a errades formes correctes i es diu que cal llegir-les d'una altra manera, que resulta precisament la falsa : per exemple, són dolentes les correccions **røl, økzønt, ègo, ønses, tørs, žuzøp, sædzø, uttøn**.

En resum, hem de reconèixer en el Dr. Guiter una forta vocació, una preparació teòrica intensa i una indiscutible laboriositat, qualitats excel·lents que ens en fan esperar altres produccions indubtablement valuoses i enriquidores dels nostres estudis.

Francesc de B. MOLL

PIERRE-LOUIS BERTHAUD : *Bibliographie gasconne du Bordelais*. Préface de M. EDOUARD BOURCIEZ. [Bordeaux, Taffard impr., 1942.] XX + 92 pàgs.

El Sr. P.-L. Berthaud, excellent coneixedor i creador literari de la llengua parlada a Gascunya, ha aplegat en llibre, després d'haver-la publicada en el «Bulletin de la Société des Bibliophiles de Guyenne», una interessant biblio-

grafia gascona de la regió de Bordeus. Hom hi troba recollides prop de quatre-centes fitxes, agrupades en tres parts: a) fonts bibliogràfiques; b) textos gascons; c) estudis sobre els dialectes gascons. La major part de títols van acompanyats de concises però suficients indicacions sobre llur contingut. De tots els llibres i revistes que existeixen a la Bibliothèque Nationale de Paris és donada la cota sota la qual s'hi troben catalogats, i la mateixa cosa és feta amb els que pertanyen a algun altre dipòsit públic o collecció particular, idea certament feliç que vindrà a estalviar enutjoses pèrdues de temps als estudiosos que tinguin necessitat de consultar les obres aquí ressenyades.

L'autor ens diu, en l'advertiment inicial, que el seu recull, com s'esdevé en tota empresa d'aquesta mena, no serà complet; però E. Bourciéz, en un pròleg cordial — on subratlla les belles qualitats del treball del Sr. Berthaud i, tot resumint les conseqüències que per a la història de la llengua i de la literatura poden extreure-se'n, assenyala les novetats que aquell conté — afirma que no creu que els suplementes que siguin fets a aquesta publicació puguin ésser ni gaire rics ni molt copiosos. La qual cosa, per a una obra de caràcter bibliogràfic, constitueix el millor elogi.

La *Bibliographie gasconne du Bordelais* comprèn fins al 1940. Esperem que, per als anys posteriors, el Sr. Berthaud voldrà de temps en temps donar-nos les addicions que l'aparició de nous llibres i de nous articles farà necessàries.

R. A. i S.

GIULIO CAPPUCINI - BRUNO MIGLIORINI: *Vocabolario della lingua italiana*. [Prima ristampa riveduta.] Torino..., G. B. Paravia & C., [1947]. XVI + 1820 pàgs.

L'any 1916 sortia a llum la primera edició del vocabulari de la llengua italiana del professor romà G. Cappuccini, a qui diverses generacions d'estudiants han degut llur formació lingüística. L'obra tingué un gran èxit. Mort l'autor el 1934, als setanta anys, les noves estampacions del vocabulari prosseguiren encara, i el 1942 s'arribà a la seva quinzena edició.

Encarregat el Prof. B. Migliorini de la revisió i la refosa d'aquest diccionari — al qual havia calgut addicionar un apèndix, més ample a cada nou tiratge —, el 1945, després d'una labor de més de sis anys, reapareixia refet totalment, i poc temps més tard se n'havia de fer ja una nova edició.

Aquest bon acolliment per part dels estudiosos de l'italià estava d'acord amb l'excel·lència del vocabulari: dins el seu caràcter reduït, el recull lexical de Cappuccini, de destinació escolar, contenia tot el que és necessari per al coneixement essencial d'una llengua.

La versió primitiva d'aquesta obra es caracteritzava per la gran riquesa d'exemples de la parla viva, els mots de la qual quedaven clarament destriats dels que tenien un ús només literari o bé dels que acostumaven a ésser utilitzats en altres camps; hom acollia amb interès i amb agraïment les indicacions de *comú, no comú, popular, literari*, etc., que l'autor havia posat i que assenyala-ven per a cada paraula l'àmbit en el qual era usada. El Sr. Migliorini ha respectat totes aquestes anotacions de Cappuccini, i ha aconseguit encara d'afinar-les, reduint la significació de *literari* als mots que generalment s'usen en